

TIL DEG SOM ER MINORITETSSPRÅKLIG ELEV PÅ UNGDOMSTRINNET I ORDINÆR OPPLÆRING

I løpet av våren 2019 vil alle i 10. klasse få fastsatt karakterene som skal stå på VITNEMÅL FOR GRUNNSKOLEN. I enkelte fag kan du ha fått standpunktkarakter tidligere, for eksempel i valgfag, musikk eller mat og helse. For deg som er minoritetsspråklig elev, gjelder de samme reglene som for andre elever MED NOEN UNNTAK. Dersom du får særskilt språkopplæring eller kom til Norge og begynte direkte på ungdomstrinnet, er det noen regler som gjelder bare for deg. Det er viktig at du leser dette skrevet nøye, gjerne sammen med kontaktlæreren din.

Med hilsen Fylkesmannen i Rogaland

Marianne Skogerbø

Utdanningsdirektør

Fylkesmannen i Rogaland

Fritak fra vurdering med karakter i fag dersom du har begynt opplæringen i Norge det siste halvåret i et skoleår

Minoritetsspråklige elever som begynner opplæringen i Norge i siste halvdel av et opplæringsår, er fritatt fra vurdering med karakter i fag dette opplæringsåret dersom foreldrene ber om det. Dette gjelder for alle trinn i ungdomsskolen. Dersom du begynte i norsk ungdomsskole etter jul i 10. klasse, kan du få fritak fra standpunktkarakterer i alle fag. Det er mor, far eller en annen voksen som har ansvaret for deg, som må be om fritak fra karakterer. Dere kan be om fritak i alle fag eller bare i noen fag. Dere kan også bestemme at du skal ha karakterer i alle fag. Skolen du går på, skal informere om hvilke konsekvenser fritak fra karakterer kan få for opptak til videregående skole.

Fritak fra opplæring og vurdering i skriftlig sidemål

Så lenge du har vedtak om særskilt språkopplæring, gjelder ikke kravet om *opplæring* i skriftlig sidemål. Da skal du heller ikke ha vurdering i skriftlig sidemål.

Dersom du har hatt rett til og faktisk har fått særskilt språkopplæring på 8., 9. eller 10. trinn, kan du få fritak fra vurdering med karakter i skriftlig sidemål. Foreldre/foresatte må søke om dette. Du skal likevel ha opplæring, undervisvurdering og halvårsvurdering uten karakter i sidemålet.

Fritak fra opplæring i fremmedspråk dersom du får særskilt språkopplæring

Du som får særskilt språkopplæring, kan etter søknad fra foreldre/foresatte, få fritak fra opplæring i fremmedspråk eller språklig fordypning. Du skal da i stedet ha forsterket opplæring i engelsk, norsk, matematikk eller et annet språk som du allerede har et grunnlag i.

Valgfag

Elever på ungdomstrinnet skal fra 8.klasse ha et valgfag. Du kan velge å fortsette med det samme valgfaget i ett, to eller alle tre årene, eller du kan velge et nytt hvert år. Skolen din skal tilby minst to valgfag, men det er de som avgjør hvilke fag dette blir. Når du avslutter valgfaget, skal du ha en standpunktkarakter. Dersom du har to eller tre karakterer fra ulike valgfag, legges disse sammen og deles på antall fag du har hatt ved opptak til videregående opplæring. Du har rett til å klage på en standpunktkarakter i valgfag.

Undervisvurdering og halvårsvurdering når du har fritak fra vurdering med karakter

Selv om du er fritatt fra karakter i ett eller flere fag, har du likevel rett til vurdering uten karakter. Muntlig og/eller skriftlig undervisvurdering skal gis løpende og systematisk og være til hjelp i læreprosessen din. Halvårsvurdering er en del av undervisvurderingen. Halvårsvurdering uten karakter skal gi veiledning om hvordan du kan øke kompetansen din i faget.

Vurdering i orden og i oppførsel

I orden og i oppførsel skal det gis halvårsvurdering både uten karakter og med karakter samt standpunktkarakter etter 10. trinn. I vurderingen med karakter skal det tas hensyn til elevens forutsetninger.

Fritak fra skriftlig/muntlig eksamen

Hvis du er fritatt fra vurdering med karakter og ikke får standpunktkarakter i faget, skal du heller ikke ha muntlig eller skriftlig eksamen i dette faget. Dersom du ikke er fritatt for karakter, men når det foreligger tungtveiende grunner, kan du etter søknad fra foresatte, bli fritatt fra eksamen. Rektor avgjør. Dersom du er fritatt fra vurdering med karakter i skriftlig sidemål, og skal opp til eksamen i norsk skriftlig, skal du likevel gjennomføre eksamen over to dager. Du skal skrive på hovedmålet begge dagene.

Spesielle ordninger under skriftlig og/eller muntlig eksamen: Noen elever har behov for spesielle hjelpemidler, ekstra tid eller et eget opplegg for å gjennomføre skriftlig og/eller muntlig eksamen. Hjelpetiltakene skal imøtekomme behovet for spesiell tilrettelegging så langt råd er, men må ikke føre til at du får fordeler framfor andre som ikke får slik tilrettelegging. Tiltakene må heller ikke være så omfattende at du ikke blir prøvd i kompetansemålene i faget i læreplanen. Der det i kompetansemålene er krav om skriftlige og/eller muntlige ferdigheter, er det ikke anledning til å tilrettelegge eksamen slik at disse ferdighetene ikke blir prøvd. Rektor avgjør, etter søknad, hva slags ordning som skal benyttes. Det er klagerett på rektor sin avgjørelse. Fylkesmannen er klageinstans.

Rett til spesialundervisning for språklige minoriteter

Dersom du ikke har utbytte av den vanlige undervisningen, kan du også ha rett til spesialundervisning, dvs. opplæring etter en individuell læreplan (IOP).

I tilfelle du får opplæring etter en individuell opplæringsplan i ett eller flere fag, kan foreldre/foresatte velge om du skal ha vurdering med eller uten karakter i faget/fagene det gjelder. I fag der det blir gitt både skriftlig og muntlig karakter, kan foreldre/foresatte velge om du skal ha skriftlig og/eller muntlig karakter. Retten til å velge gjelder bare i de fagene der det er fattet vedtak om spesialundervisning, og der du får opplæring etter en IOP. Skolen skal gi veiledning om konsekvensene vurdering uten karakter kan få for opptak til videregående skole.

Andre regler om vurdering, eksamen, vitnemål m.m.

Se også skrevet ”*Til deg på ungdomstrinnet*”.

Les begge skrivenes nøye og spør på skolen dersom du lurer på noe.

Lykke til!